

„Krv mučeníkov, je semenom nových kresťanov.“ (Sv. Tertulián)

Svätý apoštol a evanjelista Lukáš 18. 10.

Narodil sa pravdepodobne v sýrskom meste Antiochia. Lukáš sa stal lekárom, veľa cestoval po Grécku a Egypte. Pravdepodobne to bol sv. Pavol, ktorý ho zachytil svojimi kázňami v Antiochii. Sv. Pavla potom Lukáš sprevádzal na jeho apoštolských cestách. On ako jediný zostal s ním aj v Ríme vo väzení a bol s Pavlom aj pred jeho smrťou. Lukáš napísal opis života a pôsobenia Pána Ježiša, teda evanjelium. Veľa udalostí mu porozprával sv. Pavol, bol aj blízkym priateľom apoštola sv. Jána a Panny Márie a poznal aj iných apoštolov. Mal teda dosť prameňov, aby hodnoverne zachytil účinkovanie Ježiša Krista. Adresoval ho kresťanom, ktorí sa obrátili z pohanstva. Svedčí o tom aj okolnosť, že v evanjeliu sa vždy snaží podrobne vysvetliť židovské zvyklosti. Ako jediný z evanjelistov prináša podrobný opis narodenia Mesiáša. Veľmi veľa a veľmi pekne píše o Božom milosrdenstve (podobenstvo o márnotratnom synovi, dobrom pastierovi, milosrdnom Samaritánovi, Mária Magdaléna, kajúci lotor). Svoje evanjelium začína Zachariášovou obetou v chráme, preto jeho symbolom sa stal býk. Lukáš napísal aj Skutky apoštolov. Cieľom tejto druhej knihy bolo, aby podal svedectvo o živej Cirkvi, ktorá nezanikla, aj napriek tomu, že okolo zúrila pohanský svet. Lukáš podľa tradície hlásal evanjelium v Dalmácii, Taliansku a Galii. Medzi kresťanmi je rozšírené, že namaľoval obraz Panny Márie. Isté je, že namaľoval duchovný obraz Panny Márie vo svojom evanjeliu, keďže o nej písal najviac zo všetkých evanjelistov.

Svätý apoštol Jakub, podľa tela Pánov brat 23.10.

Meno Jakub má hebrejský pôvod a znamená „druhorodený“. Jeho matka Mária bola pri Ježišovom ukrižovaní; jeho otec nie je známy. Zjavenie Krista ho pohlo k viere. Po Petrovom úteku sa stal hlavou Jeruzalemskej cirkvi. V sprievode svojej manželky vykonal pravdepodobne misijné cesty v rámci

Palestíny. Hoci sám prísne dodržiaval židovské zákony, presadzoval zásadné oslobodenie od zákona pre kresťanov z pohanstva. Pre jeho zbožnosť a askézu mu dali ďalší prívlastok „spravodlivý“. Cirkevný historik Hegesippus uviedol, že iba Jakub sám smel vstúpiť do svätyne, čo naznačuje, že zrejme pochádzal z kňazskej triedy. Židovský veľkňaz Ananos využil v roku 62 v čase Paschy uprázdnený stolec prokurátora, aby dal úspešného Kristovho svedka ukameňovať. Podľa Hegesippa ho sotili z vrcholu Jeruzalemského chrámu a následne kyjakom ubili k smrti. Relikviu jeho hlavy si uctievajú v dóme v talianskej Ancone. Priniesli ju z Konštantínopolu. Neznámy autor vydal pod jeho menom dva listy a evanjelium.

Svätý a slávny veľkomočeník Demeter Myromvonný 26. 10.

Pochádzal zo Solúna a žil v druhej polovici 3. storočia. Jeho otec bol vysokým cisárskym dôstojníkom a tiež tajným kresťanom. Vo vnútri svojho paláca ukrýval dve sväté ikony: Ježiša Krista a Presvätej Bohorodičky. Pred týmito ikonami sa modlil so svojou ženou. Nakoniec si Pán Boh spomenul na ich modlitby a almužny a narodil sa im syn Demeter. Rodičia v kresťanskej viere vychovával aj svojho syna. Demeter, podľa nauky svojich rodičov, a ešte viac z Božej milosti, spoznal pravdu, uveril v pravého Boha a prijal Kristovu nauku. Po otcovej smrti ho cisár vymenoval za solúnskeho prokonzula. Aj v tomto úrade sv. Demeter neochvejne vyznával svoju kresťanskú vieru. Keď sa o tom dozvedel cisár, veľmi sa nahneval a pri návrate z vojny dal uväzniť Demetra. Demeter ešte predtým celý svoj majetok dal svojmu vernému sluhovi s podmienkou, aby ho rozdal chudobným. A sám sa oddal modlitbám a pôstu, aby sa tak pripravil na mučenícky veniec. Cisár usporiadal v meste hry. Jednou z atrakcií bol jeho gladiátorský zápasník Lius, ktorý bol neobyčajne silný a každého porazil. Mnoho ľudí muselo s Liom bojovať, zvlášť kresťania. V meste žil aj jeden kresťanský mladík – Nestor, ktorý sa rozhodol, že bude s Liom bojovať. Pred zápasom zašiel za Demetrom, aby poprosil o požehnanie a modlitbu, aby mohol zvíťaziť nad tým nemilosrdným zápasníkom. Sv. Demeter ho požehnal znakom kríža a povedal mu: „*Nad Liom vyhráš, no zomrieš aj ty, lebo budeš mučený za Krista.*“ Nestor sa pred zápasom prežehnal znamením kríža, nahlas zvolal: „*Demeterov Bože, pomôž mi!*“ a začal zápašiť. Aj keď bol menšej postavy, Lia porazil. Cisár sa nahneval a dal Nestora zavrieť. Keď sa dozvedel, že mladík sa bol pred zápasom poradiť s Demetrom, dal Demetra vo väzení prebodnúť kopijami. Nestora dal stať

mečom. V noci potom prišli kresťania, tajne vzali telo Demetra a pochovali ho. Neskôr nad hrobom postavili kresťania chrám, v ktorom sa udialo množstvo zázrakov. Úctu sv. Demetra priniesli na naše územie slovanskí apoštoli svätí Cyril a Metod.

Svätá mučenica Paraskeva z Ikónia.

Bola dcérou bohatých kresťanských rodičov. Zdedený majetok, rozdala chudobným. Pretože sa zaviazala sľubom čistoty, odmietala všetkých uchádzačov o svoju ruku. Počas prenasledovania bola obžalovaná z kresťanstva a uväznená. Keď bola predvedená pred vládcu, ktorý sa jej opýtal na meno, odpovedala: "Som kresťanka, služobníca Kristova." Keď sa jej vládca opäť opýtal, odpovedala: "Najprv sa patrilo, aby som povedala svoje meno vo večnom živote, a až potom meno v živote terajšom. Teda v živote večnom som kresťankou, v živote terajšom som rodičmi pomenovaná Paraskieva, lebo som sa narodila v Piatok, v deň Kristovho utrpenia." (gr. Paraskieva - piatok) Vládca sa ju snažil prehovoriť, aby obetovala modlám. Ponúkol jej aj sobáš, ale svätica odmietla. Potom dal z nej panovník strhnúť šaty a nechal ju bičovať. Prešlo si tými najkrutejšími mučeniami. Boh však neopustil svoju nevestu. V noci ju zázračne uzdravil. Keď prišla ráno stráž, našli Paraskievu zdravú. Ihneď to oznámili vládcovi. Keď ju k nemu priviedli, snažil sa jej dokazovať, že bola uzdravená pohanskými bohmi. Svätica požiadala, aby jej ukázal tých, ktorí jej darovali život. Keď vošli do chrámu, Paraskieva sa pomodlila, chytila za nohu pohanského boha Apolóna a zvolala: "*Vravím ti, ktorý nemáš dušu, aj všetkým ostatným modlám, takto vám nariaďuje vás i môj Pán Ježiš Kristus: Spadnite na zem a rozpadnite sa na prach!*" V tej chvíli sa rozpadli všetky modly v chráme. Vtedy ľud začal volať: "Veľký je kresťanský Boh." Panovník ju dal opäť zavesiť na strom a páliť jej rebrá horiacimi sviecami. Svätá sa modlila, aby ju Pán ochránil. Tu sa objavil anjel, ktorý rozdúchal silný oheň, v ktorom zahynulo veľa mučiteľov. Ľudia opäť žasli. Vládca dostal strach a nechal Parasku sťať mečom. Na druhý deň si vyšiel vládca na lov, ale jeho kôň sa splašil a zhodil ho do priepasti. Tak mučiteľ nasledoval svoju obeť.

KONTAKTY

o. Daniel Galajda : **0904 854 868** (farár)

o. Jakub Jurčišin : **0904 360 565** (kaplán)

Kancelária: **051 773 46 25**

Sakristia katedrály: **0904 738 650**

Úradné hodiny: **Po 9:30 – 11:30 | St 9:30 – 11:30, 15:30 – 17:30 | Pia 9:30 – 11:30**

	Liturgický program	Sväté liturgie a úmysly
16.10. Po	Svätý mučeník Longín Stotník	5:45 +Juraj, Peter, Agnesa, Juraj, Ján, Alžbeta 7:00 * Imrich s rod. 16:30 + Danka, Mária, Ondrej
17.10. Ut	Svätý prorok Ozeáš Svätý prepodobný mučeník Andrej Krétsky	5:45 + Július, Alžbeta 7:00 * František 16:30 + Juraj
18.10. St	<u>Svätý apoštol a evanjelista Lukáš</u>	5:45 + Ján 7:00 Oľga 16:30 + Andrej
19.10. Št	Svätý prorok Joel Svätý mučeník Varus. Náš prepodobný otec Ján Rilský	5:45 + Ján 7:00 na úmysel 16:30 + Peter
20.10. Pia	Svätý veľkomučeník Artemios	5:45 * Silvia s rod. 7:00 na úmysel 16:30 + Peter
21.10. Sob	Náš prepodobný otec Hilarión Veľký	7:00 + Pavol, Michal, Juraj, Mária 17:00 * Lukáš, Peter, Helena <i>/po liturgii Večiereň</i>
22.10. Ned	Nedeľa 21. týždňa po Päťdesiatnici (4. hlas) Sv. apoštolom rovný Aberkios Divotvorca, hierapolský biskup. Siedmi svätí mladíci z Efezu	5:45 +Daniela, Imrich <i>/po liturgii Utiereň</i> 8:00 za veriacich farnosti 10:00 na úmysel 12:00 na úmysel 17:00 + Mikuláš, Ján, Štefan, Anna, Štefan, Anna <i>/po liturgii Večiereň</i>
23.10. Po	<u>Svätý apoštol Jakub, podľa tela Pánov brat</u>	5:45 na úmysel 7:00 + Ivan 16:30 * Milan (Liturgia sv. Jakuba)
24.10. Ut	Svätý mučeník Aretas a spoločníci	5:45 + Ján 7:00 na úmysel 16:30 * Marta
25.10. St	Svätí mučeníci a notári Marcián a Martyrios	5:45 na úmysel 7:00 * s. Monika 16:30 + Ján, Zuzana, Anna
26.10. Št	<u>Svätý a slávny veľkomučeník Demeter Myromvonný</u> Spomienka na veľké a hrozné zemetrasenie	5:45 na úmysel 7:00 na úmysel 16:30 + Jozef, Danka
27.10. Pia	Svätý mučeník Nestor Svätá mučenica Kapitolína a jej otrokyňa Eroteida	5:45 na úmysel 7:00 na úmysel 16:30 * Vasiľ, Ľudmila
28.10. Sob	Svätá mučenica Paraskeva z Ikónia Sv. Terencius a Neonilla.	7:00 na úmysel 17:00 * o. Ján <i>/po liturgii Večiereň</i>
29.10. Ned	Nedeľa 22. týždňa po Päťdesiatnici (5. hlas) Odchod do večnosti prepodobného otca Abramia Archimandritu,. Svätá prepodobná mučenica Anastázia. Náš prepodobný otec Abramios Zatvárateľ	5:45 na úmysel <i>/ po liturgii Utiereň</i> 8:00 za veriacich farnosti 10:00 na úmysel 12:00 na úmysel 17:00 * Karolína, Lýdia <i>/po liturgii Večiereň</i>

na úmysel = na túto liturgiu ešte môžete dať zapísať svoj úmysel v sakristii katedrály